

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravl. prejemni mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
 Enostolna petlitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 20 v
 za dva- in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostolna petlitvrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izv. emši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisni se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 10. febr.

V včerajšnji saborski seji je čisti pravaš Vuk pl. Kiš interpeliral o razmerju med banom in ogrskim ministrskim predsednikom. Z navdušenjem je hrvatski narod 14. junija lanskega leta sprejel izjavo saborskega predsedstva, ki izraža željo, da se vse hrvatske dežele združijo v monarhiji. To je patriotska misel vseh dežel hrvatskega naroda, izvira iz njegove zgodovine in zemljepisnega položaja. Čisto krivo je, če se to misel in to stremenje imenuje željo po neki neodvisni jugoslovanski državi. Če ogrski posl. Rakovsky misli, da se te težnje ne da združiti s političnimi vidki madžarske politike, tedaj naj ve, da pride v političen spor n boj z enim in složnim čuvstvovanjem celokupnega hrvatskega naroda. Interpelanta pa zanima grof Tisza, ki je v odgovoru na interpelacijo Rakovskega govoril o nekem sodelavcu na visokem mestu, kateremu za vsako podrobnost ne more dati navodil. Tiszovi govori imajo državopravno in politično vsebino in tukaj očito proglašajo svojo nadvlado in višjo oblast ogrskega ministrskega predsednika nad hrvatsko avtonomno vlado. Toda v smislu nagodbe je stališče bana popolnoma samostojno in neodvisno od oblasti ogrskega ministrskega predsednika. Če tudi ban pri skupnih zadevah pomaga eksekutivi skupne vlade na hrvatski zemlji, ne dela tega kot nastavljenec kake višje ogrske vlade, ampak čisto samostojno v okviru zakona in sam pregleda, ali ta izvršitev odgovarja pristojnosti skupne vlade. Tiszova izjava zelo žali banovo čast in oblast in državopravno stališče hrvatske vlade. Ban je odgovoren hrvatskemu saboru. Če se pri Madžarih razvije teorija gospodstva in višje oblasti ogrskega ministrskega predsednika in skupne vlade nad banom in hrvatsko vlado, bomo dobili element, ki ne bo odgovoren saboru in tako nam preti pogin v naši politični samostojnosti. Kiš vpraša bana, ali mu je Tiszova izjava znana in kaj je storil, da čuva zgovodinsko in tudi v nagodbi priznano neodvisnost in ravnopravnost z ogrsko vlado.

Posl. Jalžabetič vprašuje bana, ali je pazil na one Tiszove besede, da se je na udanostno adresu Hrvatov iz najvišjega mesta zato tako povoljno odgovorilo, »ker bi drugačna stizacija v današnjih razmerah napravila slab vtis.« Ali ban prizna, da Tisza s temi besedami najvišjim faktorjem podtika, da bodo tekom te vojne in po vojni hrvatski narod izigrali? Jalžabetič pravi, da je Tisza samo potrdil strah hrvatskega naroda, da mislijo Madžari po vojni s Hrvati postopati po mili volji. Tis-

za je odkril madžarske tendence: Hrvati naj se le borijo in zato jih ne bomo vznemirjali, da jih ne spravimo v slabo voljo, toda po vojni bomo že »poučevali s Hrvati. Obe interpelaciji bili izročeni banu, posl. Pavelič pravi, da skoro stavi, da Jalžabetič ne bo dobil odgovora.

Določbe o oddaji kovinskega orodja v vojne svrhe.

Oddaja kovinskega orodja v vojne svrhe se bo izvedla v naslednjih krajih in sicer v Ljubljani, Postojni, Ilirski Bistrici, Št. Petru na Krasu, Senožečah, Vipavi, Kočevju, Velikih Laščah, Kranju, Školji, Loki, Litiji, Radovljici, Rudolfovem, Žužemberku, Kamniku in Črnomlju na sledeči način:

I.

Na podlagi § 4 ministrskega ukaza z dne 29. decembra 1915, drž. zak. št. 401, o oddaji kovinskega orodja se vsled v sporazumu s c. in kr. vojnim ministrstvom in c. kr. trgovskim ministrstvom izišle navedbe c. kr. ministrstva za deželno brambo, za v §§ 1 in 2 navedenega ministrskega ukaza imenovane skupine k oddaji zavezan, to so izdelovalci in trgovci, imetniki gostilniških in krčmarskih obrtov, pekarij in slaščičaren, nadalje društva, ki dele jedila in pijače — izvzemši društva z odločno dobrodelnim značajem — določijo kot čas oddaje kovinskega orodja 25. februar.

Do dneva, kateri predide temu dnevu, to je torej do vstevši 24. februarja 1916, se zamorejo oddaji podvrženi predmeti prostovoljno prodati kovinski centrali akc. dr. na Dunaju ali v nakup teh predmetov posebno pooblaščenim nakupovalnicam imenovane družbe.

II.

Dne 25. februarja 1916 oziroma naslednje dni prišla bode pristojna prevzemna komisija k zavezanecem, si ogledala v vojne svrhe zahtevano kovinsko orodje, določila predmete, ki jih je najprej oddati, in vsakemu zavezanecu posebej izročila seznam orodja, ki ga ima oddati ter mu naznanila dan in kraj oddaje.

III.

Potemtakem imajo zavezanci do prihoda prevzemne komisije pripraviti vse v nastopnem posebej našeto kovinsko orodje:

a) imetniki gostilniških in krčmarskih obrtov, pekarij in slaščičaren, nadalje društva gori omenjene vrste:

1. kuhinjsko posodje (kotle za kuhanje, vkuhanje in za sladoled, lonce, kozice, ponve, ročke, modle itd.) in priprosto namizino (hladilnike, skledice, skodelice, svečnike itd. iz bakra (tudi pocinjene

ali z drugimi kovinami prevlečene), pod namizino ni razumeti jedilno orodje (nože, vilice in žlice);

2. pod št. 1 navedeno posodje in orodje (izvzemši »pasarsko blago«, kakor skledice za juho, ročke sita, skodelice za omako, skledice za prikuho i. dr.) iz čistega niklja;

3. kuhinjsko orodje (n. pr. možnarje, tolkače, kotliče za sneg, preproste svečnike izvzemši pločevinaste svečnike, likalnice, tase i. dr.) iz medi;

4. kotle za vkuhanje sadja iz bakra ali iz medi;

5. navadne medenice za žrjavico ali za ogenj in navadne podstavke za pred peči iz bakra, medi, brona, tombaka;

6. medene uteži, posamez težke po ½ kg in več;

b) izdelovalci in trgovci iz svojih zalog razven predstojajočega, pod 1. do 6. imenovanega orodja:

IV.

7. kotle za vodo, vodne čolne za šteditilnike, navadne vodne nabiralnike ter kopalne banje iz bakra (tudi pocinjene ali z drugimi kovinami prevlečene) in

8. navadne droge (cevi) in nosilce za zavese, droge (cevi), za preproge, prijemne in varnostne droge (cevi) iz medi, ki nimajo nobene ali lahko odstranljive vloge.

V.

Z bakrom, medjo, bronom, tombakom ali nikljem zgolj prevlečenih ali popločenih predmetov pod 1. do 8. navedenih vrst iz drugih tvarin ni treba oddati.

Ravno tako niso oddaji podvržene kuhinjske tehtnice, samovari za čaj, manometrski kotli v kuhinjah in bakreni pralniki.

VI.

Imetniki gostilniških in krčmarskih obrtov, pekarij in slaščičaren, nadalje gorimenovana društva morajo za sedaj oddati polovico pod II. 1. do 6. navedenih kovinskih predmetov.

Izdelovalci in trgovci morajo iz zaloga v svojih skladiščih, v kolikor pridejo predmeti pod II. 1. do 8. navedenih vrst v poštev, za sedaj oddati tretjino.

Polovica ali tretjina se preračuni po teži posameznih kovinskih vrst, pri čemer se med, bron in tombak šteje kot ena kovinska vrsta (»bakrene zlitine«); med temi mejami lahko posestnik izbere predmete, ki jih je oddati.

Tej teži se prišteje ona teža, glede katere se posestnik izkaže, da jo je brezplačno prepustil »Patriotični zbirki kovin za vojno« ali da jo je prostovoljno prodal delniški družbi »Kovinska centrala« ali njenim v nakup posebej pooblaščenim nakupovalnicam.

Izdelovalci in trgovci lahko poleg tega prištejejo ono težo pol- in celih izdel-

kov, ki so jih vsled rekvizijskih naročil dokazno oddali.

Dotične dokaze je prevzemni komisiji na vpogled pripravljene imeti.

Od te tako dognane vsote je vzeti polovico oziroma tretjino in od nje je odsteti zgoraj omenjeno težo, da se določi količina, ki jo je oddati.

Primer: Imetnik gostilničarske obrti poseduje na dan oddaje od oddaji podvrženega kovinskega orodja še 40 kg v bakru, 20 kg v bakrenih zlitinah (med, bron in tombak) in 30 kg v čistem niklju, dočim je — kakor izkazano 20 kg v bakrenem orodju in 10 kg v nikljastih posodah že daroval »Patriotični zbirki kovin« ali prostovoljno prodal »Kovinski centrali«.

Tedaj je znašala njegova skupna teža bakrenega orodja (40 + 20) = 60 kg, orodja iz bakrenih zlitin 20 kg in iz čistega niklja (30 + 10) = 40 kg; od tega bi bilo tedaj oddati polovico t. j. 30 kg v bakru, 10 kg v bakrenih zlitinah in 20 kg v niklju.

Ker se je že oddalo 20 kg v bakrenih in 10 kg v nikljastih predmetih, je le še oddati (30 — 20) = 10 kg v bakrenem in (20 — 10) = 10 kg v nikljastem orodju in dalje 10 kg v iz bakrenih zlitin obstoječem orodju.

VII.

K oddaji zavezani ali njih pooblaščenici morajo kovinsko orodje, ki ga je dotična prevzemna komisija označila, zajedno z od te komisije izdanimi seznami oddati določeni dan od komisije predpisani nabiralnici, kjer se po ugotovljeni teži izvrši komisijonelno prevzete ter na podlagi ministrskega razglasa z dne 23. septembra 1915 drž. zak. št. 284 določitev odškodnine in se prinescem kovinskega orodja izroče tozadevna potrdila.

Odškodninske zneske izplača intendant pristojnega c. in kr. vojaškega poveljstva potom poštne hranilnice.

VIII.

Kdor namenoma krši svojo dolžnost do oddaje, se kaznuje od sodišča s strogim zaporom od enega meseca do enega leta in pri ogrožanju vojaških interesov monarhije s strogim zaporom od treh mesecev do treh let. Poleg tega se lahko naloži denarna globa do dvesto tisoč kron.

Druge prestopke izdanih odredb kaznuje v smislu § 13 min. naredbe z dne 23. septembra 1915 št. 283 drž. zak. politična oblast I. inštanice z denarnimi globami do 5000 kron ali z zaporom do šest mesecev.

V vseh drugih krajih se bo oddaja odredila šele pozneje, vendar lahko posestniki take predmete že sedaj prostovoljno proti ugodnejšim cenam kakor bo to pozneje ko nastopi dolžnost oddaje — močje prodajo nakupovalnicam delniške družbe »Kovinska centrala«, ki se nahajajo v zgoraj navedenih krajih.

LISTEK.

Armadni vrhovno poveljstvo po četrti soški bitki.

Zgodovinska slika prof. Ivekovića.

»Armadni vrhovno poveljstvo po četrti zmagoviti glavni bitki ob Soči« — se imenuje zgodovinska slika, katero je po enomesečnem delu prinesel domov z jugozapadne fronte profesor tukajšnje umetniške šole gosp. Oton Iveković. Reprezentacijska slika zgodovinske vrednosti in veleoriginalen dokument velike svetovne vojne, v kateri so Hrvati kot vojskovodje in navadni vojaki slavili največje triumpfe. To je prvi poizkus skupinskega portreta armadnega glavnega stana, torej onih mož, v katerih je vtelesen veleobčutljivi, natančno delujoči aparat armadnega srca in ki iz svojega glavnega stana vodijo usodo milijonske armade. Ponosni smo na to, da se je hrvatski umetnik kot prvi osmelil, lotiti se tega težavnega, umetniškega dela, še bolj pa, da mu je na tako odlični način uspelo. Oglejmo si najprej sujet umotvora, potem pa delo samo.

Sujet nas prestavlja v enega najpomembnejših trenutkov vojne z Italijo, v čas, ki tvori mejnik v zgodovini besnih bo-

jev ob Soči: Bilo je v prvi polovici decembra 1915. Tako na kopnem, kakor na obalni fronti so uvedli Italijani proti našim postojankam velikopotezne napade. Sedem italijanskih divizij je nešteto krat naskočilo goriško predmetje, dočim je Gorica in njeno prebivalstvo najtežje trpelo po italijanskem artiljerijskem ognju. Toda vsi napadi množic so se izjalovili ob izkušeni vztrajnosti naših čet, ki so obdržale v rokah tako postojanke pri Gorici, kakor tudi postojanke na Doberdolu in vseh sosednjih odsekih. 70.000 ljudi mrtvih in ranjenih so žrtvovali Italijani v tem četrttem, krvavem orožnem pohodu v Primorju.

V armadni glavni stan generala pehote pl. Borojevića so dospeli nekega večera — bilo je 16. ali 17. decembra 1915 — brzjavke z bojišča. Častniki glavnega stana, 38 do 44 po številu, so ravno sedeli v svoji priprosti menaži po skupni večerji krog mize v obliki podkve ter se v skupinah pogovarjali.

»Sveto« — tako imenujejo podrejeni vseh šaržnih stopenj svojega nad vse draga in vzvišenega jim poveljnika — je bil že nekaj dni izredno molčeč in resen. General odpre brzjavke in videti je, da se mu jasne poteze na obrazu. Tedaj stopi k armadnemu vrhovnemu poveljniku šef generalnega štaba ter mu poda čašo vina, da bi trčila. Šele sedaj so postali tudi drugi navzoči pozorni — zgoditi se je moralo

nekaj posebnega. Vsi so obstopili generala pl. Borojevića, ki jim je vesel zaklical: »Danes moremo v hvaležni zavesti zmage zapeti našo vzvišeno cesarsko pesem. Glavna moč sovražnika je zlomljena, četrta soška bitka je odločena.« Nato je general Borojević sedel, da s svojim generalštabnim načelnikom izda zadnji order de bataille. Tudi ostali člani glavnega stana so zopet posedli in se v skupinah pogovarjali o velikem dnevnem dogodku.

Ta svetovnovajni moment je profesor Iveković ovekovečil v svojem skupinskem portretu. Na sliki vidimo jedilnico z dvema oknom, na čelni steni, nad glavno predsednika omizja, sliki cesarja-kralja in njegove pokojne prejasne soproge, končno velika jedilna miza v obliki podkve. Dva električna svetilnika razsvetljujeta dvorano, ki jo zapirajo na zunaj zastori in visoki lamperquini. Ne izdamo nobene tajnosti, ako v naslednjem imenujemo posamezna imena armadnega glavnega stana, saj se bo slika prof. Ivekovića, opremljena z avtogrami vseh častnikov, z dovoljenjem državnega vojnega ministrstva razprodajala v tisočerihih reprodukcijah.

Sredi na krajši strani mize zavzema svoje mesto general pehote Svetozar Borojević pl. Bojna. Sklanja se nad zemljevid ter je globoko zamišljen. Na njegovi levi strani stoji načelnik generalnega štaba podmaršal Avrel pl. Le Beau, soodgovorni, ki

je imel pri vseh usodnotežkih odločitvah govoriti tehtno besedo. Ostali častniki so se v skupinah porazdelili za mizo. Levo v ospredju je vsikdar veseli kot, kjer so vedno med seboj zbrani temperamentni, dobro razpoloženi gospodje: Topot ima veliko besedo krilni pobočnik Nj. ekscelece, generalštabni stotnik Slavko Kvaternik. Na podlagi zemljevida razlaga svojim tovaršem trenutni strateški položaj. Portreti kažejo živo podobnost, mojstrsko-smelo se zadeti. Samo umetnik prof. Ivekovićeva sile more v danem trenutku z ogljenim črtalom ujeti vse te mnogovrstne obraze. Kako različno in ležerno so vpodobljeni posamezni portreti, sedaj en face, potem profil, tretji zopet drugače! Življenja polna skupina v lahni črti, polna razmaha, prosta vsake sledi fotografske okorelosti in prisiljenosti, ki jo je tolikokrat najti na momentnih posnetkih. Pri tem je vsak začet v njemu lastni posebnosti z učinkovito karakteristiko. Tudi tisti, ki udeležencev ne pozna osebno, bi mogel po teh markantnih obraznih potezah, po njihovem značilnem držanju in po njihovem trenutnem obraznem izrazu uginiti njihova posebna svojstva. Laik se na prvi pogled morda niti ne bo prav zavedel velike umetniške portretista. Saj so skoraj vsi tipi naše narodnosti tako bogate monarhije zastopani v tej sijajni družbi. Tu so Hrvatje, z generalom Borojevićem na čelu.

Naša vlada proti oboroženim sovražnim trgovskim ladjam.

Dunaj. (K. u.) Naše zunanje ministrstvo je poslalo nevtralnimi vesilam sledečo noto z ozirom na oborožitev sovražnih trgovskih ladij, ki izvajajo: Izkušnje sedanje vojske so pokazale, da se je poslužilo znatno število angleških trgovskih ladij topov proti sovražnim vojnim ladjam in sicer le zato, da se izognemo postavljeni izvedbi pravice o dobrem plenu, marveč tudi, da napadejo in uničijo sovražne vojne ladje. Iz spomenice nemške cesarske armade doposlano danes nevtralnimi državam, so našli na krovu angleških parnikov navodila, da je nahujskala kraljeva angleška vlada sama svoje trgovske ladje na nepostavna dejanja v popolnem nesoglasju z zagotovili, ki jih je izjavila državnemu uradu v Washingtonu. Zgledu Anglije sta sledili tudi njeni zaveznici, posebno Francija in Italija. C. in kr. vlada zavzema stališče, da vsaka v katerikoli namen s topovi oborožena trgovska ladja že s tem izgubi lastnost mirne ladje. Ob danem dejanskem položaju se je zapovedalo avstrijskim pomorskim vojnim silam, naj postopajo s takimi ladjami kakor se postopa z bojnimi ladjami, povelje, ki se pa prične izvajati šele

z 29. februarjem 1916.

Ta rok se dovoli z ozirom na nevtralne vesile, da morejo svoje državljane posvariti pred nevarnostjo, ki bi se ji izpostavili, če zaupajo svojo osebo ali svoje blago oboroženim trgovskim ladjam držav, ki se vojskujejo z Avstrijo in da pouče tiste svoje državljane, ki se že nahajajo na krovu prej označenih ladij.

Rumunija se odločuje.

Budimpešta, 10. februarja. Peter Carp je rekel »Az Estovem« dopisniku o svojem potovanju na Dunaj, da ga je le potrdilo v njegovem prejšnjem stališču. Po zmagovitih bitkah se je razpoloženje Rumunskega ljudstva zelo izpremenilo. Velik del prebivalstva je osrednjim silam prijazno.

Bukarešta, 10. februarja. Bivši finančni minister Badarau piše v svoji »Opinia«, da je vlada sklenila pakt z federacijo. Nekaj časa javnost tega ni mogla verjeti, toda sedaj je ta stvar potrjena. Opozicija je priznala »po goljufiji in zatiranju naroda izvoljene poslance«; Filipescu in njegovi so odgodili svoje interpelacije in sedaj še »Universul« potrjuje ta pakt. Pakt pa nima za vsebino bodoče politike Bratianuja, ampak bodočo politiko združ. opozicije. Stvar je sumljiva, pravi bivši minister, toda vlada in opozicija imata gotovo v sebi toliko čuta odgovornosti, da si ne bosta izbrali programa, ki bi najvišje interese dežele spravljali v nevarnost. Danes odločuje trenutke.

Bukarešta, 10. februarja. Pariški dopisnik »Denimeatze« poroča v »Matinu« o razgovoru z odličnim članom rumunske vlade, ki je rekel: »Rumunija ne bo začela vojne tedaj, ko bi kaka vojna sila pritiskala ali opozicija delala hrup, ampak kadar se za to odloči vlada z zbornično večino. Za to sta dva glavna pogoja: ugoden gospodarski položaj in dober vojaški položaj na vseh frontah. Rumunija se mora varovati morebitnega poraza, ker je majhna dežela, ki se igra z svojim obstankom in zato more voditi vojno le nekaj tednov. Rumunija šteje 900.000 mož, 600.000 jih ima orožje in strelivo. To je taka pomoč, ki povsod zasluži spoštovanje.«

tako stotnik Šafarović, ki si je v karpatski bitki zaslužil železni križec, potem stotnik Slavko Kvaternik, krilni pobočnik armadnega vrhovnega poveljnika, in mestni poveljnik stotnik Cvitković, ki si je v Albaniji pod težkimi okoliščinami zlomil nogo. Major artiljerijskega štaba Ernst Kratochwill in stotnik Emil Paschek zastopata Čehe. Generalštabni major Nikolaj Afan de Rivera je španec, ritmajster baron pl. Dittfurth, osebni adjutant Borojevičev, je doma iz Prusije, stotnik Maksimilijan pl. Povolny, generalštabni stotnik Karl pl. Muszczyński in vojaški nadzdravnik Lagodžić zastopajo poljski narod. Med omizjem najdemo še rojene Francoze, ki so se v Avstriji naturalizirali, Madjare, Nemce iz cesarstva, Italijane, štajerce (?) itd. V desnem kotu sedi zakrit Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Jožef. Tudi več zastopnikov najvišjega plemstva se nahaja v spremstvu armadnega vrhovnega poveljnika, tako Svetlost Aleksander princ Solms-Braunfels in Svetlost Hugo knez Windischgraetz, mejni grof Jurij Pallavicini, Leopold grof Edelstein Gyulai, grof Pavel Palfy itd. — Markanten je portret poročnika Fridrika Weinbergerja, ki je v bitki za Przemysl izgubil desno oko ter nosi črno obvezo.

Cela Avstro-Ogrska, država najmnogostevilnejših narodov, ki se zvesto zbirajo krog prejasnega habsburškega prestola, je zbrana in zastopana v glavnem stanu generala Borojeviča. Vsi okraji in vsi jeziki! In vendar tvorijo vsi skupaj, ta izbor najzanimivejših mož našega časa, eno srce in eno dušo — in eno skupno genialno glavo! Tu se je pokazal prof. Iveković, izkušeni

Budimpešta, 10. februarja. »Az Est« poroča iz Bukarešte: Nemški poslanik je imel v torek dolg razgovor z Bratianujem. V sredo se je vršil ministrski svet.

Berlin, 10. februarja. »Tägliche Rundschau« javlja iz Haaga: »Petit Parisien« poroča: »Rumunski listi smatrajo položaj za zelo resen. Nek vodilni list piše, da se bo bodočnost Rumunije odločila v prihodnjih dneh.«

Dijaški nemiri na Rumunskem.

Bukarešta, 10. febr. Urednik germanofilskega lista »Moldova«, znani vseučiliški profesor Virgil Arion, je hotel te dni predavati v avli vseučilišča v Jassy. Nacionalistični dijaški so pa preprečili predavanje. Rektor je radi tega kaznoval nekaj dijakov. Ker se nacionalistiška dijaška društva niso hotela pokoriti temu odloku rektorata, je rektor razpustil dijaška društva. Nato je del dijakov pričel stavkati. V Jassy so zato ustavili vsa predavanja.

Rumunsko pivo za Dunaj.

Iz Bukarešte se poroča, da je rumunska izvozna komisija dovolila neki pivovarni v Turn-Severinu, da sme poslati na Dunaj pet vagonov pive.

Soča oslane naša!

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. februarja. Uradno se razglasa:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 9. februarja. (Kor. ur.) Na Tridentinskem in v Karniji je delovalo topništvo in naši poizvedovalni oddelki kakor navadno. S cele bojne črte ob Soči se poroča, da je pomnožil sovražnik delovanje topov in letalcev. Naše topništvo odgovarja ljuto na ogenj in se morajo zato držati sovražna letala visoko. V odseku Zagorja (srednja Soča) je napadel neki naš letalec drzno dve sovražni letali, ki ju je prisilil z ognjem iz svoje strojnice, da sta pobegnili.

Italijansko poročilo o zadnjem nastopu naše mornarice.

Rim, 10. februarja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani«: Avstrijsko brodogradništvo v zadnjih 48. urah svoje brezuspešne poizkuse proti našim pomorskim silam na spodnjem Jadranskem morju. Nek naš torpedni rušilec je zasledoval v spremstvu neke zvezne križarke 6. t. m. popoldne neko sovražno letalo in nek torpedni rušilec vrste »Husar«, katerega je obstreljeval. Naš torpedni rušilec je zasledoval do pod kotorske utrde, ki so otvorile nanj obilen, a brezuspešen ogenj. Neka zvezna križarka je lovila in obstreljevala isti dan štiri sovražne rušilce, prisilila jih je, da so se morali umakniti in je poizkušala pozneje napasti pred Dračem nek podmorski čoln, ki je izstrelil nanjo torpedo, a se mu je izognila. Nek drug sovražni podmorski čoln je napadel pri rtu Lagni dve italijanski torpedovki, ki sta odgovorili tako, da sta metali ponovno bombe, ko sta se izognili torpedom. Popoldne istega dne v enakih okoliščinah in z enakim uspehom se je izigral nek drugi napad podmorskega čolna na nek francoski torpedni rušilec, ki je pridržen našemu brodogradništvu in križari ob albanski obali.

zgodovinski slikar, na višku svoje umetnosti. Kajti tudi narodno posebnost je položil v te številne portrete, tako da bi se moglo o vsakem na prvi pogled reči, če je Italijan ali Francoz, Madjar ali Poljak, Avstrijec ali Prus. 38 glav s tako presenetljivo živo istinitostjo in portretno podobnostjo v ne celih tridesetih dneh! Gotovo zanimiv čin. Učinkovita je tudi razdelitev luči: Portreti v ospredju v markantnih, intenzivnih potezah, oni v ozadju mehkejši in milejši v barvi in svetlobi in vendar ne zaliti. Sploh je cela slika obilna s prijazno svetlobo, vsa senca je priklenjena na tla in pod mizo.

Originalna slika se nahaja v ateljeju profesorja Ivekovića kot oglednica, dočim se sedaj pripravlja v radirni izvedbi in za reprodukcije. Po posebnem naročilu utegne Iveković najbrže izdelati tudi oljno sliko skupinskega portreta. Umetniška izvedba in velika vrednost te zgodovinske slike, ki ne bo našla samo pri nas, marveč po celem svetu največje zanimanje in umetniško umevanje, opravičuje pričakovanje, da se bo na vseh straneh vzbudilo zanimanje za najnovejšo delo prof. Ivekovića, čegar umetniško ime je mednarodno znano. Menimo, da smemo izraziti skromno upanje, da bodo najvišji merodajni faktorji v deželi pridobili za Hrvatsko original kot zgodovinski dokument velike svetovne vojne in kot umotvor domačega umetnika. Saj je umetnik Hrvat, ki je enega največjih hrvatskih vojskovodij našega časa z več drugimi hrvatskimi častniki prislavljal v sliko. Do tega originala ima dežela in cel narod utemeljeno pravico

Cadorna poročila.

»Tiroler Soldatenzeitung« poroča: Veliko veselost je povzročilo Cadornovo poročilo z dne 16. januarja. Cadorna je pisal: »Izborno streljanje naših topov je povzročilo eksplozijo municijskega skladišča na ozemlju Imbretta.« Povod te ponosne hvale je pa bil čisto nenevaren. Dne 16. januarja je zgorela v tem kraju ušiva slama in bombaž. Žrtve ni bilo nobene.

Nerodne izmišljotine italijanskega generalnega štaba. — Poročila o letalnih bojih, ki jih bilo ni.

Dunaj, 11. februarja. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana: Italijanski generalni štab je poročal 7. t. m.: V odseku Zagorja (ob srednji Soči) je napadel neki naš letalec drzno dve sovražni letali in ju je z ognjem strojnice prisilil, da sta zbežala. — Letalnega napada pri Zagori sploh ni bilo. Naše letalo je pač zapazilo na nekaj kilometrov daleč sovražnega letalca, a je nadaljevalo neovirano svojo pot in je popolnoma izvedlo svojo nalogo. V celem prostoru pri Plaveh se ni opazilo nikjer, da bi bili zadeli letali eno na drugo.

Nevtralec o italijanskem bojišču.

Curih, 10. februarja. Posebni dopisnik »Schw. Tel. Inf.«, ki je obhodil avstrijsko fronto ob Soči, poroča, da se je prepričal, da so vse one postojanke, katere so imele zasedene avstrijske čete ob začetku vojske, ostale brez izjeme v rokah braniteljev.

Švicarska sodba o položaju Italije.

Bern. (Kor. ur.) »Bund« izvaja glede na položaj italijanske armade, da italijansko vojno vodstvo ne more pogrešati za operacije na Balkanu niti enega bataljona. Danes bolj kot kdaj prej mora gledati na to, da sta zasedeni popolnoma bojni črti v Alpah in na Krasi v drugi in tretji črti, da se zavaruje proti presenečenjem. Razni znaki kažejo, da grade Italijani nove utrde za sedanjo bojno črto.

Italijansko brodogradje zapustilo Brindisi.

Rotterdam. Nizozemski listi poročajo. Italijansko brodogradje je odrinilo iz Brindisija neznano kam.

Briand v Rimu.

Pariz, 9. febr. (K. u.) Ministrski predsednik Briand in minister Bourgeois sta danes zjutraj odpotovala v Italijo.

Rim, 10. februarja. (Kor. ur.) Ministrski predsednik Briand, minister Bourgeois, državni podtajnik za preskrbo s strelivom Thomas in ravnatelj političnih zadev zunanje urada de Margerie so došli v Rim. Sprejeli so jih na kolodvoru minist. predsednik Salandra, zunanji minister Sonnino in druge oficijelne osebnosti.

Genf. »Nouveliste« poroča, da se hoče Briand v Rimu dogovoriti o skupnem vojaškem načrtu zaveznikov glede na enotnost vojaških in političnih operacij in o uredbi albanskega vprašanja.

Genf. Pariško radikalno časopisje pričakuje, da se z Briandovim obiskom oblaže napete razmere med Italijo in Anglijo in da izpremeni Italija svoje stališče glede na Balkan. Bounnet Rouge pa sodi, da Briand ne uspe, ker nameravajo Lah braniti le Valono.

Cadorna se izogiba Brianda.

Bazelj. Iz Turina se poroča: Cadorna se je vrnil iz Rima na bojišče, da se izogne Briandu.

Razdor med italijanskimi radikali.

Bukarešta. Iz Rima se poroča o razdoru v italijanski radikalni stranki: V tajni seji stranke 4. t. m. so zahtevali, naj se skliče zbornica, da razpravlja o vojaškem položaju a Salandra je odrekal.

Italijanski nacionalisti proti min. predsedniku.

Lugano. Nacionalisti levega krila nadaljujejo svojo kritiko proti Salandri. Zahtevajo, naj odstopi nekaj ministrov, a Salandra je odgovoril, da nikdar ne zataji svojih sotrudnikov. Odstopijo naj ali vsi ali pa nihče. »Secolo« oistro napada Salandra. Očita mu hinavščino, ker se majnika ni oziral na parlament, marveč na ulico, ki ga pa tudi lahko odstrani. Sumi se, da bi se Salandra rad pobotal z Giolittijevo stranko.

Laški vladi vedno manj zaupajo.

Lugano. »Corriere« objavlja daljši članek, ki graja vedno bolj se ponavljajoče pritiskovanje in nerganje. To je nevarno. Dvomijo že celo državljani, ki so se navduševali za vojsko. Italijanom manjka discipline in zaupanja do vlade in oblasti.

Giolitti v Turinu.

Lugano. V Turin je došel 9. t. m. Giolitti. Na kolodvoru ga je sprejel turinski župan. »Secolo« polaga važnost na okolnost, ker je obiskal Giolitti Turin nekaj dni pozneje, ko se je mudil v mestu Salandra.

Eksplodizija v Cengio.

Lugano, 11. februarja. (Kor. ur.) Eksplodizija v Cengio je uničila skoraj vse delavnice razstrelil, ki so jih šele pred kratkim zgradili in ki so stale poldrug milijon lir. Življenje je izgubil en častnik in še neznan število delavcev.

Glede poizvedovanja ujetih svojcev v Italiji.

Pomotoma smo objavili v »Slovenec«, da naj se ljudje obračajo glede ujetih svojcev v Italiji na curiški poizvedovalni urad. Sedaj se nam poroča, da to ni dovoljeno. Cenzura takih poizvedovanj potom imenovanega urada ne pusti naprej.

Nov papirnat denar v Italiji.

Rim, 10. febr. (K. u.) »Banca d' Italia« je z vladno naredbo pooblaščen, da izda za 20 milijonov lir bankovcev po 100 lir in štiri milijone nakaznic po 50 lir.

23.500 delavcev brez dela.

Lugano, 10. februarja. V zgornje italijanskem industrijskem ozemlju je 23.500 delavcev brez dela, ker so morale tovarne radi pomanjkanja premoaga ustaviti delo.

Novi ruski napadi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. februarja. Uradno se razglasa:

Sovražnik je deloval živahnije proti našim prednjim stražam na bojni črti v Voliniji in v vzhodni Galiciji. Ponovno je vodil na raznih mestih pri armadi nadvojvode Josipa Ferdinanda poizvedovalne oddelke močne do enega bataljona proti našim varnostnim črtam. Ljuti boji prednjih straž so se razvili posebno v odseku zgornjeavstrijskega pešpolka št. 14, ki so se nadaljevali tudi ponoči in se končali tako, da so prepodili sovražnika popolnoma. Pri neki utrdbi, za katero so se posebno borili, so našli približno 200 mrtvih Rusov in jih veliko ujeli. Ljuto so se bojevali tudi pri naših prednjih stražah severozahodno od Tarnopola ponoči od večera na danes. Rusi so napadli presenetljivo zopet že v nekem med zadnjimi poročili navedeno naprej potisnjeno utrdbu, a jih je prepodil zopet naš protinapad. Hrvatska deželna bramba je vrgla nek ruski bataljon iz neke dobro zgrajene prednje postojanke proti glavni postojanki ob besarabski meji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Avstrijske čete so preprečile pri vojni skupini generala pl. Linsingen in pri armadi generala grofa pl. Bothmerja napade slabih sovražnih oddelkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 8. februarja. Pri Rigi so Nemci streljali s težkimi topovi. Naša artiljerija je z uspehom odgovarjala. Pri Dvinsku je bil puškin in topovski ogenj manj živahniji kot običajno. Med Meddumom in jezerom Demmen se je močan nemški oddelek poskušal približati našim jarkom. Naš ogenj ga je pa prepodil. V Galiciji se je ob srednji Stripi razvila cela vrsta manjših bojev med našimi in sovražnimi poizvedovalci. Pri Usziecku je poskušal sovražnik pri prehodih čez reko prodirati, pa ga je naš ogenj vrgel nazaj.

× × ×

BOJI Z RUSI.

Vojni poročevalci v vojnem tiskovnem stanu poročajo 10. t. m.: Zdaj ko so se Rusi nekoliko opomogli po zadnjih težkih izgubah, ki so jim jih zadali naši, poizkušajo zopet svojo staro taktiko in napadajo presenetljivo naše najsprejete postojanke. Da ugotove položaj, so pričeli večeraj Rusi napadati. Na celi vzhodno gališki bojni črti se je opazovalo, da delujejo živahnije. Rusi so poizkušali tako pri Bothmerjevi kakor tudi pri armadi nadvojvoda Jožefa Ferdinanda, da preženo z močnejšimi oddelki naše naprej potisnjene poljske straže in da se ustale na teh točkah. Pri nesli so s seboj na marsikaterih točkah celo španske jezdece, da ložje branijo zasedene prednje postojanke proti napadom. Dasi so nastopili najprevidnejše, so zadušili naši v kali njih poizkuse. Naše topništvo je postrelilo Ruse po prednjih postojankah, predno so se ustalili. Naš ogenj jih je prisilil, da se je del udal, drugi so pa bežali. Kljub vsem napadom se lahko beleži z zadovoljstvom, da so se nahajale danes zjutraj vse predpostojanke v naših rokah in so zapodili povsod Ruse, kjer so se nameravali ustaliti.

PRED RIGO.

Rotterdam. V zadnjih bojih na ruski bojni črti ujeti nemški častniki so baje izpovedali, da so prepeljali te dni velike sile s francoske bojne črte pred Rigo in Dvinsk kjer se prične odločilna ofenziva.

NAKNADNO PREGLEDOVANJE NA RUSKEM.

Petrograd, 10. februarja. (Kor. urad.) »Rječ« poroča, da je notranji minister izdal predpise, s katerimi se odreja naknadni zdravniški pregled vseh nepotrjenih letnikov 1888 do 1895.

KOKOVCEV ZOPET MINISTER.

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča preko Stockholma iz Petrograda, da hoče

vstopiti bivši minister Kokovcev v Stürmerjev kabinet. Car je zopet sprejel Kokovceva v avdienci, in ga imenoval za predsednika železniškega oddelka državnega zbora.

ZBOROVANJE DUME.

Kodani, 11. febr. (K. u.) »Berlinske Tidende« poroča iz Petrograda: Delovni program dume je že določen. O proračunu prično razpravljati sedmi dan. Prej bodo razpravljali na prošnjo ministrskega sveta o govoru Sazonova, o zunanji politiki in o Stürmerjevem programu.

Nemčija in Amerika.

»Lusitania«.

Budimpešta, 10. februarja. »Az Est« poroča iz Rotterdam: Odločitev glede »Lusitanie« še ni padla. Wilson in Lansing sta v sredo imela dolg razgovor in zadnji je zasebno izjavil, da upanje ugodno kaže. Po obisku nemškega poslanika je dobil dopisnik »Associated Press« pooblastilo k izjavi, da iščejo formulo, ki bo zadovoljila obe strani. Sodi se, da so tako formulo že našli.

Newyork, 9. februarja. Reuter poroča: Visoki vodni krogi so zastopnika »Associated Press« pooblastili k izjavi: »Združene države in Nemčija sta se načeloma popolnoma sporazumeli.«

Zadeva »Lusitania« končana? — Amerika sprejela bistveno nemške pogoje?

London, 10. februarja. (Kor. ur.) Reuter poroča iz New Yorka: Obvestilo, da je končana zadeva »Lusitanie«, časopisje splošno še ne razpravlja. Poročila, ki jih objavljajo listi, opozarjajo, da so sprejeti bistveno nemški predlogi. Wolff pristavlja: Na tukajšnjih uradnih mestih se še ni potrdilo to oporočilo.

Nemške trgovske ladje niso zapustile južno-ameriških pristanišč.

Berlin, 11. februarja. (K. u.) Čez Švico se poroča baje iz južne Amerike, da se je posrečilo nemškimi trgovskim ladjam, da so zapustile kljub nadzorstvu angleških vojnih ladij pod zastavo Združenih držav južno-ameriška pristanišča in da križarijo po Atlantskem in po Tihem oceanu. Z merodajne strani so poučeni, da so poročila popolnoma izmišljena. Naši sovražniki se lahko prepričajo, da so ladje še zadržane v pristaniščih. Sumničenje je le sovražna zvijača.

Amerika se oborožuje na morju. Washington. (Kor. ur.) Reuter: Senat je sprejel postavbo o ustanovitvi ladjedelnice ob kalifornijskem obrežju, kjer bodo gradili dreadnoughte in postavbo o povišanju števila kadetov za 300 na mornariški akademiji v Annapolis.

Amerikanski kmetje proti oboroževanju. Frankobrod, 10. februarja. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Washingtona: Zastopniki dveh milijonov kmetov so prišli h kongresnemu odboru in so se izjavili proti povečanju armade in brodogradnje.

Pred napadom na Solun.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. februarja. Uradno se razglša:

Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Nič novega.

Vrhovno vojno vodstvo.

Mackensen pripravlja napad na Solun. Kolín, 10. februarja. »Kölnische Ztg.« prinaša brzojav londonskega lista »Times« iz Bukarešte: Feldmaršal Mackensen pripravlja v Nišu napad na Solun. V Bitolju so napravljena velika skladišča, kamor vozijo veliko število nemških in avstrijskih topov.

Izjava bolgarskega vojnega ministra.

Sofija, 10. febr. Vojni minister Najdenov je izjavil nekemu poročevalcu med drugim: »Naj Angleži in Francozi pri Solunu s svojimi pripravami še tako hite, nič jih ne more rešiti končnega poraza. Kmalu bodo prepričani, da je bilo njih podjetje brez vsake koristi. V vojaškem oziru akcija proti Solunu za nas ne pomeni nobene posebne težavne naloge. Ne dvomimo o tem, da jo bomo kmalu z uspehom končali. Če bo enkrat ta akcija izvršena, potem bo vojska za nas Bulgare formalno končana.«

× × ×

Boji prednjih straž pri Draču. Lugano. »Tribuna« poroča iz Brindisi: Srbski begunci došli iz Drača pripovedujejo, da se bijejo blizu Drača boji med avstrijskimi in srbskimi prednjimi stražami. Število srbskih vojakov na begu znaša 60.000.

Essad paša v Valoni.

Lugano. Milanski listi poročajo: V Valoni je prišel Essad paša z albanskimi četami.

Curih. Italijanski višji poveljnik v Albaniji je prevzel višje poveljstvo vseh čet, tudi Essad paše. Ostanke srbske armade prepeljejo iz Albanije.

Nemški cesar odlikoval generala Kövesza. Berlin. (K. u.) »Reichsanzeiger« poroča, da se je podelil red »Pour le mérite« generalu pehote pl. Köveszu.

Bolgarsko sobranje odgojeno.

Sofija. (Kor. ur.) Sobranje je prekinilo svoje seje do srede, ko se vrne bolgarski ministrski predsednik iz nemškega glavnega stana.

Obisk bolgarskega kralja v nemškem glavnem stanu.

Berlin. (Kor. ur.) Na čast bolgarskemu kralju so priredili 9. t. m. zastrk. Cesar Viljem je napisal bolgarskemu kralju. Izvajal je da znači obisk skupnost obeh držav ne le po skupnih gospodarskih in političnih koristih marveč tudi po simpatiji obeh narodov, kar je pridobil, mogočno izpopolni in zagotovi sedanosti in bodočnosti. Bolgarski kralj je pozdravil cesarja kot vrhovnega vojskovodjo nepremagljivih nemških čet. Obisk cesarja v Nišu je pričetek nove, veliko obetajoče bodočnosti Bolgarije, ki je zdaj zedinjena. Naj sedanja vojska zagotovi mogočnost in varnost Nemčije za vse čase.

Izmišljotine o Bolgariji.

Sofija. (K. u.) »Agence Télégraphique Bulgare« poroča: »Agence Havas« poroča o vstaji, ki je baje izbruhnila v Plovdivu. Reuter pa poroča iz Soluna o težkih nasprotstvih med Bolgari in Nemci glede na Solun. Bolgarska javnost se le smeje takim in podobnim poročilom.

Izvoz iz Bolgarije.

Berlin, 10. februarja. Bolgarski finančni minister je sporočil, da je dovolil izvoziti v Nemčijo in Avstrijo 200.000 ton kornu; 60.000 ton je že naloženih. Dovolil je tudi 200 vagonov jaje in surovega masla.

Bolgarsko žito za Turčijo.

Bukarešt, 9. febr. »Minerva« poroča iz Balčika: Predvčerajšnjim sta od tukaj odplula dva turška parnika napolnjena z moko skozi Varso v Carigrad.

× × ×

Vpis v ljudske šole v Belgradu.

Do pretekle sobote se je vpisalo v Belgradu v ljudske šole 3800 otrok.

Srbski kralj Peter na Krfu.

Bukarešt, 9. febr. »Minerva« poroča iz Balčika: Predvčerajšnjim sta od tukaj odplula dva turška parnika napolnjena z moko skozi Varso v Carigrad.

× × ×

Manifest črnogorskega kralja.

Angleška brzojavna agencija poroča iz Londona: Črnogorski generalni konzul objavlja zanimiv spis, sestavljen od ministrskega predsednika Mijuškoviča, v katerem se podrobno opisuje črnogorska vojska in končno navaja kraljev manifest na njegove čete, katerega je poslal iz Brindisi. Zadnji stavek tega manifesta se glasi: »Imamo pravico, da od entente brezpogojno zahtevamo, da spoštuje našo čast in nas ne obrekuje, češ, da smo sklenili tajno pogodbo z osrednjima velesilama.«

Črnogorski kralj odpotuje v Marseille.

Marseille. Črnogorski kralj Nikolaj pride v kratkem s celim svojim spremstvom v Marseille. Ob cesti na obali so najeli veliko hišo, v kateri se nastani črnogorski kralj.

Proti Venizelosu.

Berlin, 10. februarja. »Berl. Ztg.« poroča iz Carigrada: Skuludis je dal notranjemu ministru Gunarisu popolno svobodo pri zatiranju notranje politične prevratne gonje. V zvezi z načelnikom generalnega štaba in mornaričnim ministrom je Gunaris predlagal, da se takoj proglasi oblegovalno stanje po celi deželi. Kralj je predloge odobril in v kratkem bodo nove odredbe izvršene. V zbornici je Gunaris rekel, da se Grške ne da rešiti pogina, če se ne bo nastopilo proti temu državi nevarnemu gibanju.

Venizelosovi načrti.

Carigrad. Listi potrjujejo, da je Venizelos zato prišel v Solun, da uresniči svoje prevratne načrte, in v primerem trenutku vrže vlado in dinastijo. Atenske oblasti so Venizelosa pozvale, pa se ni vrnil. Njegovi pristaši da bodo takoj proglasili odpad Makedonije, kakor hitro bi vlada nasilno nastopila proti Venizelosu, ki bo v tem slučaju dobil kar največjo pomoč od strani entente.

Zborovanje grške zbornice.

Atene, 9. febr. (K. u.) Seje zbornice so se udeležili vsi poslanci. Ministrski predsednik Skuludis je prečital izjavo vlade o njeni politiki, ki meri pred vsem na to, da ostanejo sile naroda nedotaknjene in da se čuvajo koristi naroda. To politiko, je izjavil Skuludis, odobrava večina naroda. Nadaljevati jo hočemo kljub pritiski,

ku, ki ga hoče narod srčno prenesti. Poslanec Popp je razvil svoje nasprotno mnenje. Notranji minister Gunaris je odgovoril z daljšim govorom, v katerem je razvil program vlade.

Boji na Donavi.

Bukarešt, 10. februarja. Iz Suline poročajo: Trgovski parnik »Teonasti«, katerega so Grki kupili od Rusov, je bil na potu v Odeso potopljen od podmorskega čolna. Posadka se je rešila in došla v Odeso. Potopil se je en mornar po imenu Marulic.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. februarja. Wolffov urad javlja:

Naše čete so iztrgale Francozom severozahodno od Vimy večji kos jarka in so zopet pridobile pri Neuville prej izgubljeno vrdino. Ob tej priliki nam je padlo v roke 52 ujetnikov in dve strojnici. Odabili smo južno od Somme več francoskih delnih napadov. Sovražniku se je posrečilo severno od Becquencourta, da se je ustalil v malem delu našega najsprejemljivejšega jarka. Z razstrelbo smo stisnili nek sovražni podkopni rov v višini Combres. Uspela ni francoska razstrelba severovzhodno od Celles v Vogezih.

Vrhovno vojno vodstvo.

Poročilo admiralnega štaba nemške mornarice. — Nemška letala zopet obstreljevala Anglijo.

Berlin, 10. februarja. (K. u.) Wolffov urad poroča:

Nekaj naših pomorskih letal je vrglo dne 9. februarja veliko bomb na pristanišča, tvornice in na vojašnico v Ramsgate, južno od izliva reke Themse.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Ljuti nemški napadi na zahodni bojni črti.

Rotterdam. Vojni poročevalci sporazuma zasledujejo z vedno večjo skrbjo razvoj vojaških dogodkov na zahodni bojni črti. »Daily Mail« izjavi, da so pričeli Nemci nepričakovano ljuto napadati na Flanderskem in na Francoskem in da se še ne ve, kaj nameravajo s svojimi napadi.

Anglija v temi.

Haag. Prepovedali so zdaj razsvetljavo ponoči tudi v severozahodnih in v osrednjih angleških grofijah. Dozdaj je bila prepovedana ponočna razsvetljava le v vzhodnih in v južnovzhodnih angleških grofijah.

Nemški letalci napadli angleško obalno grofijo Kent.

London, 9. februarja. (Kor. ur.) Vojni urad poroča: Dve nemški pomorski letali sta se približali ob 3. uri 30 minut popoldne obalno grofijo Kent. Nekaj minut pozneje so padle tri bombe na neko polje blizu Ramsgate, štiri bombe pa blizu neke šole v Broadstairsu. Tri bombe so razpočile človeških žrtev ni bilo; baje tudi ni nobene škode, izvenzemski razbitih šip.

London, 10. februarja. (Kor. ur.) Po nekem uradnem poročilu sta bili ranjeni ob večerajšnjem zračnem napadu dve ženski in en otrok. Dvignilo se je več mornariških in vojaških letal, da napadejo sovražne letalce, ki so se takoj umaknili. O kakem boju v zraku se nič ne poroča.

× × ×

Grofijska Kent leži na najvzhodnejšem delu Anglije. Kraja Ramsgate in Broadstairs ležita severno od Dovera, oba kraja sta utrjena.

Dva angleška torpedna rušilca potopljena.

Christianija. Kapitan nekega iz Londona došlega nevtralnega parnika poroča, da sta se potopila tudi pred Hullom dva angleška rušilca. Sodiijo, da sta potopljena po napadu podmorskih čolnov.

Kolín. (Kor. ur.) »Kölnische Ztg.« poroča: Poleg male križarke »Caroline« sta bila potopljena ob zadnjem zračnem napadu tudi rušilca »Eden« in »Nith«.

Pozivi pod orožje v Angliji.

London. (K. u.) Pod orožje pozovejo na Angleškem 3. marca 11 letnikov (1886 do 1896.) pod orožje.

Velikanska letala.

London, 10. februarja. »Central News« poroča iz New Yorka, da izdeluje neka ameriška tvrdka trikotna letala s 1000 konjskimi močmi, ki bodo lahko nosila 3000 (?) bomb.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 8. februarja. (Kor. ur.) Zakašnelo. Glavni stan:

Iraška bojna črta: Nič važnega. Kavkaška bojna črta: Sovražnik je ponovil 6. februarja svoje napade na naše prednje postojanke v raznih odsekih, a uspel ni nikjer. Naši naprej potisnjeni oddelki so v središču s svojimi protinapadi usmrtili nad 300 Rusov in jih ujeli do 40, med njimi 2 častnika.

Dardanelska bojna črta: Ogenj naših baterij je prepočil 7. februarja nekega sovražnega rušilca, ki je obstreljeval Teke Burnu.

Carigrad, 10. februarja. (Kor. ur.) Turški glavni stan:

Iraška bojna črta: Pri Sela Hie od časa do časa streljanje pehote in topništva. Sovražnika, ki je nameraval prodirati z desnega brega, smo po dvehurnem boju prisilili, da se je moral vrniti v svoje stare postojanke. Pri Kut el Amari se ni nič izpremenilo.

Kavkaška bojna črta: Ljuti napadi sovražnih prednjih straž so se izjalovili v krepkem našem protigognju.

Dardanelska bojna črta: Neka križarka je 9. februarja popoldne na višini Yeni Shehir izstrelila pet strel na Teke Burnu, a se je vrnila na Imbros, ko so odgovarjale anatolske baterije na njen ogenj. Dva monitorja, ki sta križarila ob vходу v pomorske ožine, smo prisilili, da sta se morala umakniti.

Slovesen pozdrav naše galipolske 15 cm baterije v Carigradu.

Carigrad. (Kor. ur.) Z veliko slavnostjo so sprejeli 3. t. m. v Carigradu avstrijsko 15 cm havbivsko baterijo, ki se je udeležila z odločilnim uspehom bojev na Gallipoliju. Baterijo, poveljeval ji je stotnik Manouschek, si je ogledal Enver paša. V vojašnici je pozdravila baterijo avstrijska naselbina v Carigradu.

Francoski letalni napadi na Smirno.

London. (Kor. ur.) »Daily News« poroča iz Aten: Z Mitilen se poroča, da je metalo 9. t. m. neko francosko letalno brodogradne bombe na Smirno. O povzročenih škodi se nič ne poroča.

Pred pomadanskimi glavnimi bilkami nobenih dogovorov.

Curih. »Tagesanzeiger« poroča: Iz vseh vojskujočih se držav poročajo o velikih pripravah za bodoče glavne bitke. Vedno jasnejše je, da se ne bo dosegel prej sporazum, dokler ne padejo strašne odločitve. Upanje, ki se je gojilo še pred kratkim, je zdaj končno izginilo.

Hamburg. Sofijski poročevalec »Hamburger Nachrichten« je govoril z nekim višjim politikom ruskih prijateljev, ki je zavzemal v Rusiji dolgo časa visoko mesto. Izjavil je, da ni mogoče tajiti mogočnih vplivov na korist miru, ker se zavzemajo za mir tudi višji ruski krogi, pred vsem carica, a gotovo je, da Rusija ne bo prosila prva za mir, pač pa seže dobrovoljno v roko tistemu, ki bi posredoval.

Razna poročila.

Japonska sklene posebni mir?

London, 9. februarja. »Daily Mail« poroča iz Japonskega, da se opaža močna agitacija, da sklene Japonska z Nemčijo poseben mir.

Legati pa znajo.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovnega stana se poroča: Največja laž, kar jih je doslej objavilo ententino časopisje, je pač poročilo agencije Havas, da je večina škodovih tovarov v Plznu, posebno izdelovalnice naših težkih možnarjev, vsled eksplozije uničena. To senzacijsko poročilo so v časopisju sovražnega inozemstva z veseljem širili v nevtralnem časopisju pa z obžalovanjem ponatiskovali. — Uradno se pripelje, da se v škodovih tovarnah ni ničesar pripetilo in da delujejo prejkoslej mirno in redno naprej. Poročilo agencije Havas je popolnoma neutemeljeno in čisto izmišljeno.

V Nemčijo se ne sme jemati seboj rokopisov — tiskovin.

Moravske Orlice, 10. februarja. Uradno se razglša: Pruska železniška straža v Boguminu objavlja: Prepovedano je jemati seboj tiskovine in rokopise, če niso opremljeni z vojaškim pečatom, ako se prestopi avstrijsko-nemška meja.

Razširjenje državnih vzdrževalnih podpor.

Kakor je bilo svoj čas obljubljeno, je vlada sedaj dala vzdrževalnim komisijam obširna navodila za enakomerno in razširjeno razlaganje dotičnih določil. Po novih določilih imajo pravico do podpore tudi oči in mačeha in pastorki, nezakonski otroci, katere je mati pripeljala v zakon, adoptivni otroci in štarši, starši nezakonske matere vpoklicanega, otroci rojeni po odhodu očeta v vojno službo in v vojni poročene žene. Pri določevanju podpore se je treba ozirati na mezne razmere v stroki vpoklicanega, vsled prehodnih zaslužkov pri obdelovanju polja ali ob žetvi se podpore ne sme zmanjšati ali odkloniti, isto velja, če ima žena kak manjši postranski zaslužek, če ta ne presega vzdrževalnine; če so otroci upravičeni do podpore, tedaj sme ta postranski zaslužek znašati poldrugokratno, če so vsaj 3 otroci izpod 8 let, pa dvojno višino vzdrževalne pod-

pore. Žena in otroci morajo dobivati podporo (vzdrževalnino in najemnino) vedno v polni višini. Komisijam se je naročilo, naj pritožbe strank in svoje sklepe še enkrat in naglo preiščejo in same popravijo.

Dnevne novice.

+ Vojni muzej v Zagrebu in v Ljubljani. Povodom promocij v glavnem stanu jugozapadnega bojišča so zagrebški vseučiliški profesorji sprožili misel, da bi se tudi v Zagrebu ustanovil vojni muzej. V tej trajni razstavi naj bi se ohranila potomcem jasna slika o vojnih sredstvih 20. stoletja in o višini vojne umetnosti in tehnike. V vojnem stanu so pokazali za ta načrt največjo naklonjenost. Dne 9. t. m. se je oglašila pri banu Škrlec posebna deputacija, v kateri so bili vseučiliški profesor dr. Šilović, profesorja umetniške šole Robert Frangeš in Oton Iveković in dr., ter prosili za njegovo podporo pri omenjeni akciji. Ban je tudi obljubil vso svojo pomoč. Delo se je takoj pričelo in časopisje že poziva občinstvo k sodelovanju. Ob tej priliki nam bodi dovoljeno opomniti, da je zelo nujno, da tudi ljubljanski odbor za ustanovitev vojnega muzeja v Ljubljani občinstvu naznani, katere in kakšne predmete, ki jih posamezniki prinesejo z bojišča, naj izroča za muzej, kajti drugače je nevarnost, da se marsikaj za vedno izgubi. Upamo, da ustvarimo v Ljubljani vojni muzej, kakeršen pristojna vlogi in pomenu naših dežela in našega naroda v sedanjih veliki borbi narodov.

+ Mirovna nagrada za papeža. Na vprašanje Nobile ustanove je predsednik ogrske akademije znanosti Berseviczy predlagal, da se mirovna nagrada da sv. očetu za njegovo vneto in uspešno delovanje.

— Upokojen je poštni ravnatelj v Celovcu Jakob Steinacher.

Draginskih doklad državnih uslužbenec, katere se jim je ravnokar priznalo, se ne sme rubiti, kakor to določa cesarska naredba z dne 8. februarja.

Gardni polki. Kakor se sliši, postanejo vsi oni polki, ki so se v vojni posebno odlikovali, ko se vrne mir, gardni polki, tako med drugimi tudi 16., 78., 42., 92. in 94. pešpolk.

— Pošiljatev časopisov vojakom v bolnicah. Poštna uprava nam sporoča, da se smejo pošiljati časopisi poštne prosto izključno samo na naslove vojaških bolnišnic, ne pa tudi na imena posameznih vojakov. V večini bolnic se časopis pridno razdeljuje med slovenske ranjence, četudi ga pošiljamo samo na naslov bolnišnice. Kdor pa želi, da se kakemu vojaku pošilja list naravnost na njegov naslov, mora plačati 1 krono za poštino. Časopis sam bomo vojakom-ranjencem tudi še nadalje pošiljali brezplačno.

— Saborski klub hrvaških čistih pravašev. Predvčeršnjim sta imeli čista stranka prava in kmečka stranka posvetovanje o različnih političnih vprašanjih. Posvetovanja se je udeležil tudi poslanec Stjepan Zagorac, ki je pred kratkim izstopil iz saborskega kluba Starčevićeve stranke prava.

— Strog saborski predsednik. V seji hrvaškega sabora dne 10. t. m. je izjavil predsednik: Opazil sem, da se mnogo poslancev ni udeležilo niti prvega niti drugega vojnega zasedanja ali pa so bili le po dvakrat tu. Opozarjam poslance, da se udeležujejo sej, ker bi bil sicer prisiljen odrediti najstrožje ukrepe.

— Umrl je v Gradcu vladni svetnik Anton Poženel, vpokojeni višji rač. svetnik in predstojnik računskega oddelka c. kr. dež. nadsodišča in državnega nadpravnika.

— Pridrzanje usnja gotovih vrst za vojaško potrebo je normirano z ministrskim ukazom z dne 5. svečana 1916, drž. zak. št. 28. Uradne tiskovine za potrdila ob izročanju pridržanega usnja in prijave, ki so predpisane v paragrafi 2 in 7 tega ukaza, bo dobiti interesentom pri pristojnih trgovskih zbornicah. Tiskovine za prijavo usnja in usnjarskih potrebščin bo tudi v bodoče dobivati pri okrajnih političnih oblastvih in občinah.

— Kolkovanje prošelj za oprostitev od vojaške ali črnovojniške službe. C. kr. finančno ministrstvo je odredilo, da morajo biti prošnje za oprostitev od vojaške ali črnovojniške službe kolkovane za 1 K na vsako polo, priloge pa po 30 vin. Nekolkovane prošnje se ne rešujejo ali pa kratkim potom vračajo strankam.

Vrnitev v Belgrad. Med drugim so se zadnje dni vrnili v Belgrad: Vukašin Petrovič, bivši finančni minister; Nastas Antonović, vpokojen kasacijski sodnik; M. Stefanović, vpokojeni okrajni sodnik; dr. Milan Jovanović-Batut, vseučilišni profesor in Gjoka Joksimović, vice-konzul.

— Dve tvornici naše c. kr. tobačne režeje v Monakovem. Ker namerava povišati Nemčija carino vsem cigaretam, ustanovi c. kr. tobačni erar dve tvornici v Monakovem, ki boste izdelovali »Sport« in »Prin-

cesas«. Tvornici bodo vodili uradniki avstrijske tobačne režeje.

— Samomorilni poizkus v cerkvi Srca Jezusovega v Gradcu. Dne 10. t. m. popoldne si je prerezala žile 41letna Viljemina Runkl v cerkvi Srca Jezusovega. Prepeljali so jo v bolnišnico. Cerkev se mora zopet posvetiti.

Ljubljanske novice.

Ij Umrl so v Ljubljani: Makso Rode, zasebnikov sin, 25 let. — Marija Kramar, hči užitkarice, 36 let. — Jakob Demšar, bivši rudar, 37 let. — Matija Eppich, občinski ubožec, 79 let. — Josip Podlogar, delavec, 24 let. — Leopold Blumauer, zasebnik, 59 let. — Jožefa Podgornik, zasebnica-hiralka, 73 let. — Terezija Kolar, premožarjeva hči 4 leta. — Stevo Stevanović, srbski ujetnik, 50 let. — Josipina Bizjak, žena krznarskega pomočnika, 31 let. — Ernestina Zajec, ključavničarjeva hči, 18 mesecev.

Ij Zopetna oddaja krompirja pri mestni aprovizaciji. Mestna aprovizacija bo zopet oddajala krompir iz svojega skladišča v Mestnem domu in sicer jutri v soboto od 8. do 11. dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. To pot dobe krompir stranke s številkami od 4241 do 4371 in sicer prva polovica dopoldne, druga polovica pa popoldne. Vsaka stranka dobi samo eno vrečo krompirja. Druge stranke pridejo kasneje v poštev.

Ij Vojaški konj se je splašil včeraj popoldne na Poljanski cesti in dirjal proti II. državni gimnaziji, kjer je zadel v plinov kandelaber s tako silo, da se je razbila svetilka. Tudi voz se je razbil, konj pa zlomil nogo in na licu mesta toliko časa obležal, da so prišli ponj in ga odpeljali.

Ij Mesto venca na grob + g. Leopolda Blumauerja je darovala gosp. Ceni Urlep 25 K za goriške begunce. Posnemanja vredno!

Ij Pri VIII. krušni komisiji se oddajajo krušne karte danes in jutri. Danes dopoldne sta bila na vrsti ljubljanski in vnanji Vodmat z Zeleno jamo, jutri dopoldne prideta na vrsto Selo in Moste.

Ij Iščem se nujno pri pošteni družini stanovanje za dva moška in dve ženski (ločeni sobi). Vse štiri osebe bi eventuelno imele ondi tudi hrano. Sprejmeta se tudi dve stanovanji, eno za dva moška in eno za dve ženski. Blagohotne ponudbe takoj jutri dopoldne v uredništvu »Slovenca«.

Primorske novice.

Zopet nov list. V Trstu se snuje nov list, ki hoče biti vladi prijazen.

Iz primorske politične službe. Okrajni komisar Viljem Treo je imenovan za namestniškega tajnika.

Na tržaškem magistratu so se izvršile med uradništvom marsikatero in mnoge izpremembe na škodo kamore. Metla je bila na mestu.

Hud spor je nastal med tržaškim publicistom Mehmedom Hidajet effendi bin Abdulah Pardo in člankarjem Grioni, ki pošilja svoje članke v »Il Cittadino di Trieste«. Dne 7. t. m. je Grioni (vpok. finančni svetnik) objavil v imenovanem listu članek pod naslovom »Dall' Albania a Duino«, pod katerega se je tudi, kakor njegova navada, podpisal. Ta članek pa je vseboval vse polno dobesednih stavkov iz knjige publicista Pardo (L' Albania), ne da bi bil naveden vir. Gospod Pardo, ki je turški podanik in jako ugleden publicist, je pričel z odprto kampanjo proti l. Grioniju, kateremu očita literarično tatvino. Mimogrede bodi omenjeno, da je bil Grioni za časa svojega službovanja v Dalmaciji strupen nasprotnik vsega, kar ni bilo v laškoliberalni rog.

Snež v Trstu, pomešan z dežjem, je pričel v četrtke naletavati. Ribiči pravijo, da bo »dežja kraj, ko bo maj«.

Vajenca za krznarsko obrt sprejme tvrdka
I. WANEK, izdelovanje čepic, v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
348 Prosta hrana in stanovanje.

Proda se več dobro ohranjenih 331

moških oblek

med tem salonska obleka. Naslov v upravnistvu tega lista pod št. 331.

Begunec z Goriškega išče službo za kletarja ali za oskrbovanje vinogradov
Naslov pove uprava »SLO-
VENCA« pod številko: 324.

„O globočinah morja“
Čudovit uspeh kinematografskih posnetkov!
Samo danes v

Kino Central

v deželnem gledališču

Poleg tega še:

„Turkinja Manya“

Pri včerajšnji predstavi je ta drama dosegla velik uspeh vsled napeto zanimivega dejanja in čarobnih slik.

Veseloigra:

Kako Teodor razveljavi svojo zaroko.

V glavni vlogi slavna igralka Nissen.

Iščem za takojšen nastop 2 urarska pomočnika proti dobri plači. 338

ANTON VADNJAL, urar v Ajdovščini.

Naročajte „Slovenca“!

Ugodna prilika za živinorejce, kupce in prodajalce.

Ako želite kupiti ali prodati: konje, debele vole, plemenske vole, bike, krave breje in s teleti, telela za klanje, breje svinje, plemenske prasce pitane prašiče, plemenske koze, kozličke, ovce in belgijske zajce, se oglašite ustmeno ali pisмено (znakma za odgovor) v pisarni Vnovčevalnice za živino, Ljubljana, Dunajska cesta 29. vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne, kjer bode zahtevano žival kupili oziroma prodali.

Hišo kupim

oddaljeno od mesta, tih kraj, Dolenjsko ali Štajersko, posestva za 1 kravo. Ponudbe s ceno upravnistvu »Slovenca« pod številko 302.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12/82 Ogrsko

Organist (samo-uk) in cerkovnik

želi dobiti službo v kakem manjšem kraju. 47-leten, oženjen z družino. Več se izve pri upravi lista pod: 347

Posteljno perje in puh

u veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné, Ljubljana

Mestni trg šte. 10.

Globoko potrt naznanjam v svojem ter v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je moja iskrenoljubljena soproga, oziroma ljubeča mamica, gospa

Josipina Bizjak roj. Mravlje

včeraj ob polu 3. uri popoldne, po kratki in mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere, v starosti 30 let, udana v svojo usodo mirno zaspala v Bogu.

Pogreb nepozabne rajke se vrši jutri v soboto 12. svečana t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta št. 13/9, na pokopališče k sv. Križu. Posmrtna maše se darujejo v cerkvi oo. frančiškanov.

Bodi dragi rajniki blag spomin!

V Ljubljani, dne 11. svečana 1916.

Filip Bizjak, soprog. — Vidka, hčerka. — Joško, sinček.

Brez posebnega obvestila.

Potrti globoke žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretresujočo vest, da je naš arčoljubljani, dobri soprog, oziroma brat, striček in stari striček, gospod

JOSIP SMREKAR

odgonski sprevovalnik

dne 10. t. m. ob 8. uri zjutraj, po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek, dne 11. februarja 1916, ob 1 uri 25 minut popoldne iz mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališče k sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 10. februarja 1916.

Alojzija Smrekar, roj. Skočir, soproga
Vsi vnuki in vnukinje, pravnuki in pravnukinje.

Ivana Dimio, roj. Smrekar, sestra

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.